

Stvarni pogovori v Ljubljani

Na povabilo Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je v sredo, 6. t.m., bilo na obisku v Ljubljani odposlanstvo Slovenske skupnosti iz Furlanije Julijske krajine. V slovenski prestolnici je zamejsko odposlanstvo, ki sta ga vodila deželni predsednik dr. Rafko Dolhar in deželni tajnik prof. Andrej Bratuž, sprejel predsednik Franc Šetinc, pri pogovorih pa je bil prisoten tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič. V delegaciji Slovenske skupnosti so poleg Dolharja in Bratuža bili Jevnikar, Maver, Tul in Gombač iz Trsta, Gradnik, Terpin, Paulin in Brešan iz Gorice ter Prešeren iz Kanalske doline.

Predstavniki Slovenske skupnosti so gostitelje seznanili s trenutnim položajem slovenske narodne manjšine v Italiji, zlasti v zvezi z naporom in s prizadevanji za doseg celovite zakonske zaščite. Predstavniki slovenske politične organizacije so pri tem poudarili, kako vlada že nekaj let na ravni italijanskih pristojnih krogov mrtvilo, saj se na primer v senatni komisiji za ustavna vprašanja iz povsem nerazumljivih razlogov ne nadaljuje razprava o zakonskih predlogih, ki so jih vložili komunisti, socialisti, Slovenska skupnost in krščanski demokrati. Obrazložili so tudi težave, ki so nastale v zadnjem času v okviru enotne delegacije Slovencev v Italiji, pri čemer so poudarili, da je Slovenska skupnost seveda še dalje za enotne nastope, kadar gre za vprašanja, ki so skupna vsem Slovincem v Italiji, a da je treba po njenem mnenju skupni forum natančneje opredeliti, zlasti kar zadeva njegove pristojnosti, da se na ta način preprečijo oziroma onemogočijo razni nesporazumi. Končno so zastopniki Slovenske skupnosti omenili pomen bližnjih deželnih volitev, na katerih bo sodelovala tudi slovenska politična organizacija, da ponovno izvoli svoje predstavništvo v deželni zbor.

Predsednik SZDL Slovenije Šetinc je goste seznanil s trenutnim položajem v Sloveniji in Jugoslaviji, kjer se zlasti bije boj za odpravo hudih gospodarskih težav. Obširno je govoril tudi o glavnih smernicah jugoslovanske zunanje politike in v tej zvezi poudaril nenehno skrb za usodo Slovencev, ki kot narodne manjšine živijo izven meja Slovenije. Kar zadeva Slovence v Italiji, je dejal, da Slovenije in Jugoslavija odločno podpirata njihove napore za ureditev osnovnih vprašanj, kot je na primer globalna zaščita, pri čemer je opozoril, kako je v tem pogledu važna enotnost vseh komponent manjšine.

dalje na 7. strani ■

V znamenju bližnjih upravnih volitev

Za italijansko notranjepolitično življenje sta v zadnjem času značilna predvsem dva dogodka: zблиžanje med socialisti in komunisti ter skoraj mrzlična prizadevanja krščanskodemokratskega tajnika De Mite za korenito preureditev stranke v velikih italijanskih mestih.

Zbližanja med socialisti in komunisti nikakor ni bilo mogoče predvidevati. Odnosi med obema levima strankama so se v zadnjem času slabšali, zaveznitva so se rušila (glej Firenze). Uvodni govor tajnika KPI Berlinguerja na vsedravnem kongresu v Milanu je bil zelo polemičen do socialističnega tajnika Craxija in njegove politike. Nastop socialističnega tajnika na tem kongresu pa je vsekakor pomenil preobrat v odnosih med obema strankama, kajti Craxi v svojih izvajanjih je kratkoročno prezrl polemično ost tajnika Berlinguerja in govoril le o vprašanjih, ki obe politični sili družijo, medtem ko je zamolčal to, kar ju razdvaja. Pred kratkim je tako prišlo do srečanja med Berlinguerjem in Craxijem, ki sta se predvsem dogovorila, da bosta obe stranki sodelovali v občinskih in pokrajinskih upravah tudi po upravnih volitvah v letošnjem juniju. To pomeni, da so se socialisti še pred junjskimi volitvami odločili za zaveznitvo s komunisti na ravni krajevnih uprav, kot

so se bili odločili leta 1975 in 1976, ko so komunisti dosegli svoje največje volilne uspehe in prevzeli oblast v mnogih velikih italijanskih mestih. Socialisti so torej potrdili svojo politično izbiro, da nameravajo biti na oblasti povsod, kjer je le mogoče: v Rimu, v okviru osrednje vlade na oblasti skupno z demokristjani; v občinskih in pokrajinskih upravah pa na oblasti skupno s komunisti. Načelno tako ravnanje prav gotovo ne more biti, vendar ga Craxi skuša opravičiti, češ da nameravajo socialisti zajamčiti tako imenovano upravljivost države.

Tajnik Krščanske demokracije De Mita si v zadnjem času prizadeva, da bi korenito preuredil strankino organizacijsko strukturo v velikih mestih, kjer je stranka na volitvah najbolj nazadovala. Očitno meni, da bo na ta način mogla ponovno postati odločilna sila in s tem mogla tudi ponovno prevzeti oblast, ki jo je bila izgubila. To je hkrati posreden odgovor KD na zaveznitvo med KPI in PSI, ki je bilo pred dnevi potrjeno.

Celotna notranja politika se že razvija v znamenju bližnjih upravnih volitev, ki se bodo tikale nad 7 milijonov upravičencev in ki bodo zato pomemben pokazatelj trenutnega razpoloženja vsega volilnega zbora.

V Nabrežini so poimenovali glavno cesto po Igu Grudnu

V Nabrežini so v nedeljo dopoldne slovesno poimenovali glavno cesto, ki gre skozi vas, po pesniku Igu Grudnu. S tem dejanjem se je devinsko-nabrežinska občinska uprava hotela oddolžiti spominu pesnika ob 90-letnici njegovega rojstva.

Nedeljska slovesnost je le ena izmed niza prireditev, s katerimi Nabrežinci praznujejo obletnico svojega slavnega sovaščana. V soboto se je namreč zaključil likovni natečaj, ki ga je priredilo domače kulturno društvo in je tudi potekel rok za izročitev izdelkov literarnega natečaja na temo Iga Grudna in njegovih pesmi, ki ga je prav tako priredilo društvo Igo Gruden za učence in dijake v občini ter za višješolce vse pokrajine.

Slovesnost na nabrežinskem trgu se je začela z nastopom nabrežinske godbe na pihala, sledil je pozdravni govor v italijansčini in slovenščini župana Albina Šker-

ka, ki je utemeljil poimenovanje ceste ter osvetlil človeški in pesniški lik Iga Grudna. Med drugim je povedal, da namerava občinska uprava preurediti odkupljeno Grudnovo rojstno hišo v muzej. Ploščo, ki je vzdana v steno nabrežinske kavarne, pa sta odkrila Grudnova pranečaka. Župan se je v svojem govoru zahvalil nabrežinski hranilnici in posojilnici, ki je krila vse stroške za nedeljsko slovesnost.

Godba na pihala je sklenila slovesnost z nizom koračnic in venčkom slovenskih narodnih pesmi.

Med gosti naj omenimo predvsem predsednika deželnega sveta Collija, jugoslovanskega generalnega konzula Mirošiča in županjo waleškega mesteca Llantwit Major, kjer je matični sedež Zavoda združenega sveta. Jenny Pearce, ki se te dni mudi na obisku v devinsko-nabrežinski ob-

dalje na 4. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 17. aprila, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 »Andrejčkova glava je prazna«; Žarko Petan; 11.00 Sestane z...; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Šport in glasba; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 18. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah; 8.45 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Vincenzo Bellini; Capuleti; 11.30 Beležka; 12.00 Zvezde o nas; 13.00 Poročila; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Don Camillo in Peppone«; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 IM in glasba; 18.00 Od Milj do Devina; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 19. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah; 8.45 Glasbena matineja; 10.00 kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 10.20 Vincenzo Bellini; Capuleti; 11.30 Beležka; 12.00 Od Milj do Devina; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Don Camillo in Peppone«; 14.30 Ropotuljica; 15.30 adzovski koncert; 16.00 Trst in njegovo zaledje; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Peppone De Filippo; »Skupno kosilo«; 18.40 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 20. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; 8.45 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin; 13.00 Poročila; 13.20 Manjšine med deželami in Evropo; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Don Camillo in Peppone«; 14.30 Evergreeni; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Bratje in sestre; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Harmonikarja Zoran Lupinc in Francesco uFranič; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 21. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah; Ivan Tranko ob 120 letnici rojstva; 8.45 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Na goriškem valu; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Don Camillo in Peppone«; 14.30 Otroški kotiček; 15.00 Diskoteka; 16.00 Sprehodi po tržaških predmestjih; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 22. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Četrtekova srečanja; 8.40 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Beležka; 12.00 »Ena bolha me grize«; 13.00 Poročila; 13.20 Naša gruda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Don Camillo in Peppone«; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Imena naših vasi; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 23. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Glasbena matineja; 9.00 Alpini: liki, dosežki, vrednote doma in v svetu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Don Camillo in Peppone; 14.30 »Leteči zmaj«; 15.00 Iz studija neposredno; 16.00 »Kdo je na vrsti?«; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Seminar Mladinske komisije Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti

Kakih 50 mladih pripadnikov enajstih narodnostnih skupnosti iz Zahodne Evrope se je od 27. marca do 1. aprila udeležilo letnega seminarja Mladinske komisije Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti. Seminar je bil v hotelu Antonič v vasi Reka pri Šentjakobu v Rožu na Koroškem. Gostili so torej koroški Slovenci, ki jih v organizaciji zastopa Koroška dijaška zveza. Slovence v Italiji zastopa v Mladinski komisiji FUENS mladinska sekcija Slovenske skupnosti. Poleg teh dveh zastopstev so bili na seminarju predstavniki Gradiščanskih Hrvatov, Dancev v Nemčiji, Nemcev na Danskem, Frizijcev v ZRN, Sudetskih Nemcev, Južnih Tirolcev, Retoromanov iz Švice, Nemcev v Belgiji in nemškogovorečih Alzačanov.

Seminarji FUENS imajo namen, da vsako leto posebej predstavijo manjšino, ki gostuje srečanje, poleg tega pa omogočajo izmenjavo informacij in misli med prisotnimi manjšinami. V ta namen je vsako predstavništvo poročalo o položaju v svojih krajih. Za Slovensko skupnost, ki jo je stalno zastopalo pet članov iz Trsta (krajši čas so bili prisotni tudi trije mladi iz Gorice), je poročala Marija Breclj. Sintetično je navedla vprašanja, ki so trenutno najbolj aktualna. S primerki tujkajšnjih listov in revij je prikazala tudi slovensko časopisje in publicistiko v Italiji.

Koroško so udeleženci spoznali iz predavanj predsednika Koroške dijaške zveze Rudiya Vouka in zastopnika Kluba slovenskih občinskih odbornikov Boruta Sommeregerja, dalje iz celodnevnega izleta in pa nastopa dveh domačih skupin na kulturnem večeru. Izlet je udeležence popeljal v Sele in Železno Kaplo, kjer so spoznali upor Slovencev proti nacizmu, na Gosposvetsko polje, kjer so jim spregovorili o zgodovini, in v Celovec. Tam so si ogledali slovensko gimnazijo, na sedežu Narodnega sveta koroških Slovencev pa so imeli razgovor s predsednikom odv. Matevžem Grilcem.

Precej časa je bilo na letošnjem seminarju posvečenega notranjemu življenju mladinske komisije FUENS. Srečanje samo se je začelo v nedeljo zvečer z zasedanjem glavnega odbora. V torek in v četrtek popoldne pa je bil redni občni zbor. O opravljenem delu je poročala predsednica Christel Petersen, ki je v imenu iz-

vršnega odbora pokazala na pereče vprašanje potrebe, da se preverijo odnosi med organizacijo FUENS in mladinsko komisijo, da bi ta samostojneje zaživela. V ta namen je bil izdelan osnutek novega statuta, o katerem se bodo morale včlanjene organizacije izreči, dokončno pa bodo o njem sklepale na seminarju prihodnje leto.

V drugem delu občnega zbora je prisotne pozdravil tudi predsednik celotne FUENS, ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu Reginald Vospernik.

Občni zbor je sprejel resolucijo v korist Frizijcev v Zahodni Nemčiji. Glede prihodnjega seminarja so prisotni vzeli na znanje vabilo Nemcev na Danskem.

Delno je bil obnovljen izvršni odbor (podpredsednikoma namreč letos ni potekel mandat), ki je zdaj res mednarodno reprezentativen: predsednica je Frizijka iz ZRN Christel Petersen, tajnik je Retoroman iz Švice Ruedi Bruderer, podpredsednika sta koroški Slovenec Franc Wakounig in Alzačan iz Francije Christian Neumüller.

Seminar sicer ni imel povsem zadovoljivega odmeva v javnosti (tiskovna konferenca na primer ni uspela), pokazal pa je, da je mladinska komisija FUENS živa in da ima voljo do dela.

VOJNA MED IRANOM IN IRAKOM

Na južni fronti med Iranom in Irakom je prišlo do silovitih spopadov. Tako v Teheranu kot Bagdadu zatrjujejo, da so sovražniku zadali hude izgube. Obenem pa si izmenjujejo obtožbe o napadih na civilno prebivalstvo. Kot zatrjujejo v Teheranu, so iranske čete zavrnilo kar 18 iraških napadov in v protinapadu zasedle 150 kvadratnih kilometrov ozemlja, ki so ga pred meseci zasedli sovražniki. V Bagdadu pa zatrjujejo, da so v spopadu pobili 3.200 iraških vojakov, več sto pa zajeli.

Medtem ko je Bagdad odposlal glavnemu tajniku Združenih narodov De Cuelarju protestno brzojavko o iranski agresiji, je predsednik teheranskega parlamenta Rafsanjani dejal, da Iranu ne preostaja drugega kot nadaljevati vojno, potem ko je svet ostal gluha ob teheranskih predlogih za prekinitev vojnega stanja.

Nesramnost neofašističnih organizacij

V zvezi z novico, da nameravajo neofašistični eksponenti MSI z vsedravnim voditeljem Almirantejem na čelu proslaviti v prihodnjih dneh v našem mestu zloglasnega škvadrista Francesca Giunto, ki je leta 1920 pripravil in izvedel požig Narodnega doma, je izvršni svet Slovenske skupnosti z največjo ogorčenostjo nastopil proti proslavljanju človeka, ki se je proslavil v ščuvanju k sovraštvu in nasilju proti Slovincem. Slovenci, ki smo v boju proti fašističnemu režimu — je dalje rečeno v protestni izjavi Slovenske skupno-

sti — prenesli mnogo žrtev in preganjanj, ne moremo in ne smemo v tem trenutku pozabiti na vse tiste, ki so pod fašizmom posredno ali neposredno trpeli in umirali. Izvršni odbor Slovenske skupnosti javno apelira na odgovorne oblasti, naj preprečijo to napovedano fašistično izzivanje, ki pomeni predvsem žalitev moralnega čuta in žalitev vseh tistih, ki so trpeli in umirali zaradi fašizma. Proslavljanje Giunte lahko smatramo, da je naperjeno proti mirnemu sožitju med Slovenci in Italijani ter dobrososedskim odnosom

Uspelo dijaško zborovanje o mamilih

Slovenski in italijanski študenti višjih srednjih šol so v torek, 12. aprila, priredili zanimivo javno zborovanje na tematično mamil v Kulturnem domu v Trstu. Nedvomno je problem mamil dijakom zelo blizu, kot je dokazalo dejstvo, da so se res polnoštevilno udeležili prireditve. Morda je nekoliko presenetilo nenavadno visoko število italijanskih dijakov, ki so skupno z našimi, do zadnjega kotička napolnili slovenski Kulturni dom. Ob številnih posegih sta izstopala predvsem dva in sicer govor ravnatelja psihiatričnih storitev Rotellija in sociologa Dalla Chiese.

Po običajnih predstavitev in pozdravov dijaških predstavnikov (za Slovence je spregovorila Katja Palčič) je najprej

nastopil prof. Rotelli. V svojem posegu se ni omejil le na problem narkomanov in njihove aktivne vključitve v družbo; spregovoril je tudi o vprašanju bivših jetnikov in psihičnih bolnikov. Dejal je, da javne ustanove storijo odločno premalo v pomoč tem emarginirancem. Poleg tega so razne organizacije, ki bi jim bile voljne pomagati, omejene s strani oblasti. Do tega pride, ker so določena mamila inštitucionalizirana.

Za prof. Rotellijem so spregovorili predstavniki raznih organizacij (sindikalnih, bolniških, dijaških), nakar je prevzel besedo prof. Nando Dalla Chiesa, docent sociologije na milanski univerzi Bocconi. To je bil najbolj privlačen del zborovanja, vsaj sodeč po zanimanju, s katerim so mu prisotni sledili. Sin bivšega izrednega prefekta v Palermu, ki je bil kruto umorjen prejšnje poletje, se pobliže ukvarja s povezavo med »industrijo« z mamili

in mafijo. Dejal je, da se je ekonomski vrh, zlasti v Italiji, po šestdesetih letih precej spremenil, saj le-ta ne izhaja več iz industrijskega sektorja, ampak sloni na ilegalnih finančnih špekulacijah in izkoriščanjih. Prišlo je zato do tesne povezave med to »ekonomijo«, določeno politiko in organiziranim kriminalstvom. Najbolj znan in tipičen je primer Sindone, je dejal Dalla Chiesa, ki je imel kritja v najrazličnejših političnih krogih, urejal trgovino z mamili in tudi z orožjem in si tako ustvaril mogočen finančni imperij. Poleg njega je omenil še sodobnejši primer Banca Ambrosiana. Po njegovem mnenju ne bomo rešili problema mamil le z drastičnimi posegi pri uporabnikih in samo s preprečevanjem mladim dostopa do mamil, ampak če bomo sposobni odstraniti politike na kakršnikoli ravni, ki so tudi minimalno vpleteni v take kupčije, in z zaplenitvijo imetja nejasnega izvora.

Lepemu posegu Dalla Chiese je še sledilo pričevanje Don Vatte, ki se že vrsto let ukvarja z reintegracijo narkomanov in jim nudi pomoč.

Prejeli smo

ZAKAJ »BRODOVJE« IN NE LADJEVJE?

V oddajah slovenskih radijskih postaj in tudi v določenem, posebno zamejskem slovenskem tisku se še vedno trdovratno ponavlja srbo-hrvaška beseda »brodovje« namesto slovenske besede ladjevje. Ali časnikarjem, ki bi morali nadpovprečno dobro poznati jezik, ki je njihovo orodje, res ni znano, da pomeni beseda brod v slovensčini samo štirioglato plovilo, ki se ga upravlja z drogom, za prevoz ljudi in živine čez reko, ne pa ladje? Pomen »ladja« ima samo v srbo-hrvaščini. Kaj je na besedi »brod« v nasprotju z ladjo tako privlačnega, da se ji slovenski časnikarji kar ne morejo odreči, po desetletjih opozoril jezikoslovcev in useh tistih, ki še imajo zdrav čut za slovenski jezik? Naj si kar skušajo predstaviti, recimo, kakšno ameriško »brodovje« brodov, kako jih morški valovi kljub drogovom v rokah njihovih krmarjev premetavajo sem in tja...!

PROSTOR MLADIH

Srečanje MLADI '83

V soboto, 9., in nedeljo, 10. aprila, se je na tržaški pomorski postaji odvijalo nadvse zanimivo srečanje pod naslovom »MLADI '83 — duhovnost in delo v današnji družbi za prihodnost Trsta«. Srečanje, ki ga je pripravila Škofijska komisija za mladinsko pastoralo (ŠKMP), je nastalo kot sad želje tržaške katoliške mladine, da se odpre tudi navzven in ponudi roko vsej tržaški mladini, neglede na versko, politično, etnično ali socialno pripadnost. Prav zato so se organizatorji odločili, da poglobijo nekatere aktualne teme ali nerešene probleme, ki tarejo naše mesto. Od zelo perečega problema mamil v

Trstu (o tem je govoril znani don Mario Vatta), preko pomena posvečenega življenja (opat Giorgio Giurisato), do vloge mladih v Cerkvi in v današnji družbi (don Mario Cividin in Pier Giorgio Ragazzoni); gre za vprašanja, na katera išče mlad človek odgovor.

Delo je potekalo v glavnem po dveh tirnicah: delo po skupinah, ki so skušala poglobiti posamezne tematike, in nastopi pričevalcev, ki so z izpovedovanjem lastnih izkušenj nedvomno obogatili slehernega prisotnega. Naj omenimo, da je bilo med animatorji delovnih skupin kar šest Slovencev, med pričevalci pa trije: Ana Batagelj za Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo, psiholog Danilo Sedmak in Marijan Kravos kot slovenski predstavnik v Škofijski komisiji za mladinsko pastoralo.

Želja vseh članov komisije je bila, da bi ta pobuda potekala tudi v imenu bratstva in sprave med Italijani in Slovenci. Zato so bili k aktivnemu sodelovanju vabljeni tudi slovenski skavti, ki so pomagali pri propagiranju pobude med člani in med ostalo zamejsko mladino. Pri srečanju je bila skavtska organizacija prisotna tudi z majhno razstavo.

Srečanje se je slovesno zaključilo s skupno mašo pri sv. Justu, ki jo je organiziralo Škofijsko misijonsko središče in kjer je mogočno zadonela tudi slovenska pesem.

Srečanje MLADI '83 se vključuje v sklop pobud, ki so se začele porajati po škofijskem zborovanju »Iz oči v oči« leta 1978 in ki imajo kot cilj nenehno odpiranje Cerkve zunanjemu svetu. Mladina je posebno občutljiva za razne probleme, med katerimi je prav gotovo tudi problem odnosov med obema narodnostima skupnostima, ki živita na tržaškem ozemlju.

dalje na 7. strani ■

GANDHI PREROK NENASILJA

V Hollywoodu so v torek zjutraj podelili Oskarjeve nagrade, se pravi največja priznanja v filmski umetnosti. Pravi triumf je tako doživel epični življenjski o Gandhiju, ki je prejel kar osem nagrad, med drugimi je Oskar za najboljšo moško vlogo prejel Ben Kingsley, za posebitev tega velikega indijskega narodnega voditelja.

Verjetno ni slučaj, da je prejel največje priznanje na področju filmske umetnosti prav ta film, ki prikazuje življenjsko pot Gandhija, tega preroka nenasilja, ki je tudi pravi oče indijske neodvisnosti. Zanimivo je brati njegov dnevnik v katerem lahko spoznamo Gandhija, kot človeka, ki je moral skozi vrsto osebnih bojev, da se je priboril do osebnosti, ki je s svojo karizmo ustvarila sodobno Indijo. Odločilno za njegovo delovanje je bilo obdobje, ki ga je preživel v Južni Afriki med tamkajšnjimi Indijci.

Verjel je v moč pasivnega odpora in nenasilja. Imel je vero in pogum, da se

je zavzel za vsakega še tako zapostavljenega in emarginiranega človeka, ki je trpel po krivici. Verjel je v človeka, v to, da je v vsakem izmed ljudi veliko vrlin, ki jih gre izvabiti na dan, da človek ohrani svoje dostojanstvo.

Vsekakor pa o njem in njegovem nauku ni mogoče govoriti samo s politične plati, saj je vsaka njegova misel bila prepletena z moralno, skoraj bi rekli versko vsebino. Ni bilo slučajno njegovo prijateljstvo z znanim krščanskim filozofom Maritainom.

Imenovali so ga Mahatma — velika duša. Ime, ki je popolnoma odgovarjalo temu preroku miru. Prav v tem pa je verjetno tudi iskati razlog, da pridobiva Gandhijev lik in njegova miroljubnost, v teh dneh nasilja in pozabljenih vojn v Kampučiji in Tajski, v Afganistanu, Iranu in Iraku, Libanonu, Rodeziji ali kjerkoli drugje na tem svetu, veliko pristašev in somišljenikov. Tudi v tem se kaže volja človeštva, da bi v svetu zavladal mir.

V NABREŽINI SO POIMENOVALI GLAVNO CESTO PO IGU GRUDNU

■ nadaljevanje s 1. strani

čini, je namreč imela priložnost, da se je seznanila ne samo z naravnim okoljem, ampak tudi s kulturno in zgodovinsko stvarnostjo naših krajev.

V tem tednu je v torek predstavila Iga Grudna dijakom Jadranskega zavoda članica SAZU Majda Stanovnik - Blinc, prav tako pa bo v teh dneh predaval o Grudnu prof. Pirjevec dijakom italijanske nabrežinske nižje srednje šole.

Slovensko kulturno društvo Igo Gruden pa pripravlja za nedeljo, 17. aprila, slavnostno proslavo v nabrežinski telovadnici. Pri sporedu bodo sodelovali jameljska osnovna šola Igo Gruden, nabrežinska osnovna šola Virgil Šček, nabrežinska srednja šola Igo Gruden in domači mešani pevski zbor Igo Gruden. Slavnostni govornik na prireditvi bo pesnik Miroslav Košuta, na slavlju pa bodo podelili tudi priznanja nagrajencem likovnega in literarnega natečaja.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH
ZBOROV priredi v nedeljo, 17. t.m.,
ob 17. uri v cerkvi pri Salezijancih
v Trstu (Istrska ulica 53)

REVIJO ZBOROV S PROGRAMOM VELIKONOČNIH PESMI

100-LETNICA ŠOLE GLASBENE MATICE

Včeraj je bila v Kulturnem domu slavnostna akademija Glasbene matice, ki je z njo proslavila 100-letnico svojega delovanja in 175-letnico ustanovitve glasbenega šolstva na Solvenskem. Na slavnostni akademiji so nastopali učenci primorskih glasbenih šol in tržaške Glasbene matice. O akademiji bomo obširneje poročali v naslednji številki.

—o—

Društvo naravoslovcev in tehnikov »Tone Penko« vabi člane in prijatelje na predavanje univ. profesorja dr. Franceta Križaniča

O RAZVOJU MATEMATIKE

Obenem bo predstavljena avtorjeva knjiga »Nihalo, prostor in delci«, ki je pred kratkim izšla pri Slovenski matici.

Predavanje bo v petek, 22. aprila, v Gregorčičevi dvorani na sedežu Slovenske prosvetne zveze, ul. S. Francesco 20. Začetek ob 20. uri.

Trčila sta mestna avtobusa

Nekaj minut pred 14. uro sta v torek, 12. aprila, na križišču ulic Mazzini in Roma v Trstu trčila mestna avtobusa prog št. 5 in 11. 28 potnikov je bilo lažje ranjenih. Najdlje se bo moral zdraviti šofer avtobusa proge št. 5 Giovanni Neppi, ki je zadobil zlom stegenice leve noge. En avtobus je po trčenju zavozil v izložbe trgovine kuhinjskih predmetov, ki stoji na vogalu, drugi pa je trčil v zid. Reševalne ekipe so bile sredi velikega kaosa na delu več ur, zlasti pa so imeli polne roke dela uslužbenci Rdečega križa, ki so ranjence vozili v bolnišnico. Vzrok nesreče še ni povsem znan, govori pa se, oziroma tako trdijo nekateri potniki, da je treba nezgodo pripisati avtobusu, ki je privozil po ulici Mazzini. Hitrost avtobu-

sa naj bi bila neprimerna, poleg tega pa del potnikov trdi, da je šofer prečkal križišče, ko se je na semaforju že prižgala rdeča luč.

—o—

Devin:

UMRL JE PEPI MERVIC

V petek, 8. t.m., so v Devinu položili k večnemu počitku domačina Pepija Mervica, ki je v lanskem decembru bil dopolnil 80 let in ga je nato zgrabila bolezen, ki je bila žal usodna. Pokojnik je izhajal iz ene najstarejših devinskih družin - Valentinčkove, vendar ni opravljal dela, ki je bilo za to družino nekoč značilno. Ni bil namreč ne kmet ne ribič, temveč delavec v štivanskem vodovodu do upokojitve.

Po vojni se je aktivno vključil v demokratsko slovensko politično gibanje ter vestno opravljal naloge, ki so mu bile povrnjene. Bil je mož, na katerega si se lahko zanesel in na katerega si lahko z gotovostjo računali. Več let je bil tudi odbornik nabrežinske hranilnice in posojilnice. Bil je veselega značaja in zato prijeten družabnik. Od vsega začetka je bil naročnik našega lista. Naj mu bo lahka domača zemlja. Sinovom in hčerki izrekamo globoko občuteno sožalje.

JOŽE CIUHA V GALERIJ TRŽAŠKE KNJIGARNE

Te dni bodo v Galeriji Tržaške knjigarne otvorili samostojno razstavo akademskega slikarja Jožeta Ciuhe. Ciuha se veliko ukvarja z grafiko in ta njegova dela so mu prinesla tudi precejšnjo priznanja ne samo v domovini, ampak tudi v evropskem merilu. Razstavljal bo svoja zadnja grafična dela.

ZAGREBSKA KOMEDIJA V KULTURNEM DOMU

V soboto in nedeljo je gostovalo v Trstu zagrebško gledališče »Komediya«, ki je nastopilo z glasbeno komedijo »Rdeči otok«. Slovensko stalno gledališča je priredilo to gostovanje s pomočjo Kulturne skupnosti SR Hrvatske. Sloves, ki ga zagrebško gledališče uživa pri našem občinstvu, je še enkrat bilo potrjeno, saj so hrvaški igralci prikazali res dobro, veselo in zabavno gledališko delo. Avtor »Rdečega otoka« je znani ruski pisatelj in dramatik Mihail Bulgakov, delo je priredil Vanča Kljaković, pesmi je napisal Milan Grgić, uglasbil pa ga je Alfi Kabiljo.

ZBOR OBALA V BOLJUNCU

V okviru Glasbenih večerov, ki jih prireja KD France Prešeren iz Boljunca je v soboto, 9. aprila, nastopil znani koprski zbor Obala, ki ga vodi Mirko Slosar. Zbor deluje sorazmerno malo časa, a v tem kratkem obdobju je dosegel odlične uspehe. Prav gotovo je bil eden najpomembnejših uspehov za ta pevski sestoj lansko gostovanje v Ameriki.

Na sobotnem koncertu je zbor v prvem delu pel skladbe, vzete iz svetovne zbrovske literature, v drugem delu pa so peli skladbe jugoslovanskih skladateljev, med temi tudi pesem Rdeči zaton Ubalda Vrabca.

OSMI ABONMAJSKI KONCERT GLASBENE MATICE

V petek, 8. aprila, je bil v Kulturnem domu 8. abonmajski koncert tržaške Glasbene matice. Nastopila sta znana glasbenika Ciril Škerjanec in Aci Bertancelj. Izvajala sta dela Debussyja, Beethovna, Lucijana Marije Škerjanca in Brahmsa. Izvajanje teh dveh evropsko znanih glasbenih poustvarjalcev, je potrdilo njihov sloves in koncert je po mnenju vseh prisotnih bil prava glasbena poslastica. Konec meseca bo Glasbena matica priredila še svoj zadnji abonmajski koncert, na katerem bosta nastopila simfonični orkester ljubljanske radiotelevizije in mladinski pevski zbor Glasbene matice, ki ga vodi Stojan Kuret.

OBČNI ZBOR ZADRUGE »NAŠ KRAS«

V sesljskem hotelu »Pri sedmih palčkih« je bil v petek občni zbor zadruge »Naš Kras«. Prisotni so se na začetku z enominutnim molkom spomnili svojega podpredsednika Dušana Kodriča. Sledilo je predsedniško poročilo Egona Krausa, ki je v nadaljevanju tudi orisal načrt za tekoče leto. Med drugimi pobudami, ki jih bo zadruga priredila, velja omeniti razstavo in zborovanje na temo »Tržaški Kras: narava in okolje«, že tradicionalne razstave v galeriji Kraške hiše v Repnu in tradicionalno »Kraško ohcet«, ki bo letos od 25. do 28. avgusta. Na volitvah so potrdili za predsednika Egona Krausa, za predsednika nadzornega odbora pa so potrdili odv. dr. Mitjo Bitežnika.

Tekmovanje pritrkovalcev

Na velikonočni ponedeljek je bilo v Škedenju še posebno slovesno. Škedenjski kaplan g. Jakomin je povabil pritrkovalce na zvonik škedenjske cerkve, da bi pokazali, kaj znajo in obenem s prazničnim pritrkovanjem slovesneje zaključili velikonočne praznike.

Tekmovanja, ki ga vsako leto prireja jo župnijske skupnosti iz Brega, so se letos udeležile tri skupine, dve sta namreč zaradi bolezni morali odpovedati svoj nastop.

Pred začetkom tekmovanja je g. Jako-

min na kratko orisal zgodovino zvonov in zvonjenja.

Vsaka skupina je imela na razpolago 15 minut. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali župnika Dominik Pegan iz Portoroža in Albin Grmek iz Doline ter predstavnik škedenjske »Pro loco« Ruggero Paghi, je razglasila za zmagovalca pritrkovalca iz Boljunca, se pravi Albina in Mavricija Germanija. Po končanem pritrkovanju so se vsi zbrali v Ukmarjevem domu, kjer je bilo nagrajevanje in po njem zakuska.

Izvoljen odbor krvodajalcev v Sovodnjah

V zadnji številki smo poročali o občnem zboru društva krvodajalcev iz Sovodenj. Tedaj je bilo rečeno, da se bo novoizvoljeni odbor sestel v najkrajšem času, da si porazdeli funkcije. Pri Ivu Boškiju so se sestali pretekli petek 8. aprila in izvolili ožji odbor sekcije, ki je tako sestavljen: Branko Černic predsednik, Marjan Černic podpredsednik, za tajnico je bila izvoljena Marinka Batič, ki se je ob ponovni izvolitvi zahvalila za zaupanje, obenem pa nakazala težkoče glede prostora, ki ga potrebuje za zbiranje in shranjevanje dokumentov. Oskar Juren je bil potrjen za blagajnika, Češčet Renco in Ljubo Tomšič sta odgovorna za propagando, za gospodarja je potrjen Jožef Florenin, Ljubica Butkovič kot pomočnica gospodarju pri organiziranju praznikov in podobnem delu. Ostali člani odbora so Ciril Černic, Adrijano Malič, Ivo Tomšič ter Darjo Nanut in Pavel Brajnik, ki sta predstavnik krvodajalcev iz Štandreža. V nadzornem odboru so Benjamin Černic, Remo Devetak in Ladi Tomšič, v razsodišču pa Marjan Komjanc, Andrej Kovic in Ivo Boškin.

Zatem so razpravljali o številu vpisanih, aktivnih krvodajalcev v raznih društvih na Goriškem; ugotovljeno je bilo, da je sovodnjska sekcija ena izmed najbolj

aktivnih, poleg ene furlanske, v tem predelu Goriške.

Govor je nato stekel o pobudah, ki jih odbor misli izpeljati v bližnji prihodnosti, na primer letošnji izlet, praznik društva in pohod. S tem v zvezi je tekla beseda o predpisih, ki urejajo organiziranje tovrstnih pohodov, ki jih prirejajo društva, kot so krvodajalska. Sklenili so nadaljevati z organiziranjem vzgojnih oz. propagandnih večerov, na katere bi povabili predavatelje tudi iz Slovenije. Govorili so nadalje o možnostih pobratenja med sekcijo iz Sovodenj in društvi krvodajalcev oz. Rdečim križem iz občin na drugi strani meje. Odbor je nadalje razpravljati tudi kako izpeljati akcijo, da bi prišlo do Združenja slovenskih krvodajalcev v Italiji. V ta namen bo ožji odbor v kratkem sklical sejo širšega odbora, da bi se pogovorili o tej pobudi.

Remo Devetak

PREDSTAVITEV KNJIGE O BANČNIŠTVU NA GORIŠKEM

V petek, 8. aprila, je bila dvorana Kulturnega doma v Gorici do kraja zasedena, ob predstavitvi knjige »Slovensko bančništvo in posojilništvo na Goriškem«, ki jo je napisal časnikiar in proučevalec naše zgodovine Marko Waltritsch iz Gorice. Na slovesnosti so bili prisotni najvišji predstavniki političnih, gospodarskih in kulturnih sredin z obeh strani meje. Po pozdravnih besedah Ksaverija Lebana, predsednika upravnega sveta Kmečke banke, ki je delo založila in izdala, je spregovoril zgodovinar prof. Jože Pirjevec, nato goriški zgodovinski raziskovalec Camillo Medeot in ob koncu še sam avtor. Predstavitve vsake knjige je že veliko in pomembno dejanje za našo narodno skupnost, še večje in pomembnejše pa je to dejanje, ko gre za predstavitev knjige, ki odkriva razna do sedaj še neznana ali malo raziskana področja in vprašanja; zato moramo avtorju knjige čestitati in se z njim veseliti ob izidu tako važne publikacije; o delu samem pa bomo še spregovorili.

Kosovelov večer v Tržiču

Na pobudo slovenske komisije pri večnamenskem kulturnem središču iz Ronk je bil pretekli teden v Tržiču literarni večer, posvečen našemu kraškemu poetu Srečku Kosovelu; večer je bil namenjen italijanski publiku, kar je tudi eden izmed ciljev komisije pri tem središču, to se pravi odstranitev nacionalnih predsodkov in približati slovensko kulturo italijanskemu človeku. To je poudaril prof. Rizzi ob odprtju tega večera in tudi Aleksandra Devetak, ki je naglasila pomen takih stikov oziroma posredovanja prave podobe slovenskega naroda večinskemu. Slavist Marij Čuk je prikazal Kosovelovo življenje in delo, medtem ko je Lidija Kozlovič podala nekaj Kosovelovih poezij v italijanskem jeziku. Na večeru sta bili tudi prevajalka Jolka Milič in Kosovelova sestra Tončka. Prireditve se je udeležilo lepo število italijanskih pa tudi slovenskih ljudi, ki bivajo na Laškem, tako tudi pokrajnjska odbornica za kulturo Marija Ferletič.

—o—

POIMENOVANJE OSNOVNE ŠOLE V RUPU

Sredi prihodnjega meseca, v nedeljo 15. maja, bo v Rupi slovesnost poimenovanja tamkajšnje šole; v teku so priprave za to slovesnost, ki bo potekala v dopol-

danskih urah. Šola v Rupi, ki se bo poimenovala po Ivanu Preglju, je ena izmed številnih šol, ki so bile poimenovane v zadnjih časih; na Goriškem ni več veliko šol, ki bi se ne imele svojega imena. Pripravljani odbor šole v Rupi je že izdelal program v glavnih obrisih in začel z zbiranjem prostovoljnih prispevkov. Izdali bodo priložnostno brošuro in pripravili razstavo.

8. POHOD PRIJATELJSTVA

V teku so priprave na 8. Pohod prijateljstva, ki ga organizirajo goriška skupina mladinskega in socialnega turizma in organizacije za telesno kulturo iz Nove Gorice. Ta prireditve bo letos že osmič in je ena izmed najbolj ljudskih in široko zasnovanih manifestacij v goriškem prostoru; dosedaj je število udeležencev stalno raslo, tako da je lani preseglo pet tisoč vpisanih. Kakor prejšnja leta bo tudi letos start na goriškem Travniku, potem bodo udeleženci šli na jugoslovansko stran in se od tam vrnili v Gorico, kjer bo zaključek prireditve na dvorišču zavoda s. Luigi. Tu je tudi sedež TGS, kjer zbirajo prijavnice, ki pa se lahko izročijo tudi v Katoliški knjigarni ter v knjigarnah Giss in S. Paolo v Gorici.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU V SODELOVANJU Z ZVEZO SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV IN ZVEZO SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

v Kulturnem domu v Gorici

Piero Chiara

DELITEV

Režija: Mario Uršič

V nedeljo, 17. aprila, ob 16. uri — ABONMA RED A

V ponedeljek, 18. aprila, ob 20.30 — ABONMA RED B

V torek, 19. aprila, ob 20.30 — ABONMA RED C.

Avtobusi vozijo po običajnem voznem redu.

ŠPORT

Moška C-2 liga — skupina za napredovanje

Olympia - Terpin — Vecchia pallavolo - Trst 0:3 (12:15, 9:15, 5:15)

Olympia - Terpin: Spacapan, Cotič Marko in Stefan, Neubauer, Zadnik, Dornik, Terpin, Černic.

Po dvotedenskem velikonočnem premoru se zopet nadaljujejo odbojarska prvenstva. Tokrat je goriška Olympia imela v gosteh moštvo iz Trsta, ki je odneslo s tega srečanja dve točki. Tekma ni bila na visoki ravni, saj sta obe moštvi delali pogreške, le da so jih Tržačani napravili manj. V začetku je domače moštvo igralo dobro in je vodilo z 12:7, žal pa so se dali Goričani dohiteti. Od takrat so Tržačani izvajali napade, ki jih domači blok sploh ni ustavil. Zato je izid lahko razumljiv.

Zenska D-liga

Killjoy — Olympia - Bertolini 3:0 (15:8, 15:7, 15:5)

Olympia - Bertolini: Primožič, Perše, Tomšič, Bertolini Klara in Marija, Olivo, Košič.

G. R.

Umrla je Zmaga Devetak z Vrha

Na Veliko noč je v goriški bolnišnici umrla Zmaga Cotič, žena Rema Devetaka z Vrha. Gospa Zmaga je pred nedavnim prišla v goriško bolnišnico, ko se ji je zdravje začelo slabšati. Letos decembra bi dopolnila petdeset let, jeseni pa bi z možem obhajala petindvajsetletnico njunega zakona, a božji načrti so bili drugačni. Doma je bila z Vrha iz zelo številne družine in tu se je poročila z Remom Deve-

takom. Rodili sta se jima dve hčeri, Doriana in Anastazija. Na Vrhu si je družina Devetak uredila lep dom, kjer je gospa Zmaga bila vzgledna gospodinja. Remu Devetaku, ki je vsestransko vključen v naše politično in družbeno življenje ter je naš zvesti sodelavec, izrekamo iskreno sožalje, prav tako hčerama in vsemu sorodstvu, pokojnici pa naj bo lahka domača, slovenska zemlja.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Zanimivi zgodovinski viri v tržaškem državnem arhivu

Tržaški državni arhiv je šele z zadnjimi odkritji profesorja Merkuja postal bolj zanimiv za tiste slovenske zgodovinarje, ki se ukvarjajo s srednjim vekom. Razni fond, ki jih arhiv hrani, skrivajo bogate zgodovinske vire, ki jih bo moralo slovensko zgodovinarstvo še preučiti, da bo lahko dobilo čim popolnejšo sliko o tem, kar je bil Trst in njegovo zaledje ne samo v srednjem veku, ampak tudi pozneje. Tako je slovenska prisotnost v njem zabeležena v najrazličnejših listinah iz dvanajstega in trinajstega stoletja. Prav gotovo pa so bili Slovenci v mestu že prej naseljeni in so v njem živeli in delali.

Poleg dokumentov o Trstu in njegovi mestni zgodovini pa hrani Državni arhiv v Trstu tudi veliko virov za goriško deželo. Med temi je dragocen zgodovinski vir Urbar devinskega gospostva iz leta 1578. Urbar je še posebej zanimiv, ker dopolnjuje podobo o zgodovini Krasa, ki je spadal pod gospostvo Devin. Do sedaj sta namreč bila znana devinska urbarja iz leta 1494 in 1524, ki sta objavljena v drugem zvezku »Srednjeveških urbarjev za Slovenijo«, knjigi, v kateri je profesor Milko Kos zbral urbarje slovenskega Primorja. Z Urbarjem, ki ga hrani Tržaški državni arhiv pa lahko dopolnimo vrsto odprtih vprašanj, ki jih prejšnja dva poznana urbarja nista mogla dopolniti.

Odkrije se nam tako ne samo, kakšno je bilo življenje na tem delu slovenske zemlje na prelomnici med 15. in 16. stoletjem, ampak se nam predvsem pokaže stanje v 16. stoletju. Številni turški vpadi, kužne bolezni in vojna med beneško republiko in Maksimilijanom so praktično opustošile številne kraške vasi. Oba urbarja, tako tisti iz leta 1494, kot tudi iz leta 1524, pišeta o številnih zapuščenih kmetijah, o porušenih in

požganih domačijah. Znano je tudi, da so Turki, ki so konec 15. stoletja skoraj vsako leto pridrli na Kras in poskušali vdirati v Furlanijo, stalno plenili in odvajali ljudi v suženjstvo, vse to je bilo razlog, da je število prebivalstva zelo padlo. Med priimki, ki jih dobimo med podložniki devinskih glavarjev Hoferjev, so v obeh urbarjih, ki ju je objavil Kos tudi taki, o katerih danes ni več niti sledu. V raznih vaseh so se ohranili priimki, ki jih ljudje nosijo še danes na tem področju. To so priimki kot: Semolič, Caharija, Pipan in Vodopivec. Toda na prazne kmetije so glavarji naselili druge. Velikokrat so to bili ljudje, ki so zbežali pred Turki, med njimi pa je tudi nekaj Furlanov, Nemcev in tudi Hrvatov. Velika večina na novo naseljenih pa je bilo prav gotovo slovenskega rodu.

Očitno so nastopili mirnejši časi in se je stanje tudi družbeno in gospodarsko znatno izboljšalo, tako da urbar iz leta 1578 ne beleži več veliko zapuščenih kmetij. Naselili in obdelovali so plante, brajde, oljčne gaje in vinograde kmetje, katerih potomci še danes živijo v vaseh, ki jih našteva urbar devinskega gospostva.

Mogoče bo zanimivo, če navedemo nekaj primerov. V Dolu dobimo polkmeta Jurija Ferletiča, Tomaža Vižintina, Jurija Krajniča in še druge. V Selah recimo tri Primožiče, štiri Perdace, dva Paheriča, poleg teh je tam živel še Trampuž, Merviec, Matkej, Dugan in drugi. V Brestovici so živeli ljudje s priimkom Zidarič, Simolič, Pipan, Konjec, Kačič, Peric, Bratuž in drugi. Za Cerovlje urbar beleži tri primere priimka Legiša, v Šempolaju ljudi s priimkom Ognjišča, Šiemec, Kobencel, Bros, Šusteršič, Lupinec in Vodapiuec. Veliko ljudi je živelo v Štivanu, ki je bil važno prometno in trgovsko središče. De-

vin - Burgen, kot piše urbar, pa je bil majhen in med imeni, ki so še danes prisotni, bi omenili ta: Meruec, danes Mervic, Petschacher, ki se je verjetno razvil v Pecikar in Kupac, priimek družine, ki je izumrla v tem stoletju, ostala pa je oblika hišnega imena.

Urbar devinskega gospostva, ki ga hrani tržaški državni arhiv, je torej vsekakor vir, ki zasluzi, da bi ga natančno preučili in obdelali. Podatke, ki jih hrani ta urbar, so zaenkrat delno obdelali v brošuri, ki jo misli izdati pripravljani odbor za poimenovanje slovenske osnovne šole.

PREDAVANJE V DSI

V ponedeljek, 18. aprila, bo v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu predaval prof. Tone Požar o Virgilu Ščeku. Začetek ob 20.30.

Iz Devinu po Josipu Jurčiču. Slovesnost bo 8. maja letos, takrat bo na razpolago tudi brošura, ki bo, poleg zgodovinskih dogodkov, ki govorijo o Devinu in okolici, objavljala še vrsto zanimivih prispevkov o Josipu Jurčiču, Hrabroslavu Volariču, Lepi Vidi in devinski šoli in vrtcu.

Koledar dramskega sporeda

RADIA TRST A ZA MESEC APRIL

V soboto, 16. aprila ob 18. uri: Pod starozaveznimi šotori. Alojz Rebula »SONCE NAD TIGRISOM«. To je nov tematski sklop petih izvirnih iger, ki jim je avtor Alojz Rebula dal zgovoren naslov »Pod starozaveznimi šotori«. Pod njimi naj bi se dogajale najzanimivejše zgodbe iz svetega pisma stare zaveze, ki imajo tudi z našim časom svojo globoko vez in sozven. Izvedba: Radijski oder: Režija: Mirko Mahnič.

Od 18. do 30. aprila, vsak dan od ponedeljka do sobote ob 14.10: roman v nadaljevanjih (umetniško branje). Andrej Capuder »RAPSODIJA 20«. Novo umetniško branje najnovejšega romana tega vznemirljivega slovenskega pisatelja, ki bo prav v teh dneh izšel pri založbi Slovenske matice. Dramaturška priredba: Tanja Rebula. Režija: Marijana Prepeluh.

V torek, 19. aprila ob 18. uri: Neapeljsko gledališče. Peppino De Filippo »SKUPNO KOSILO«. Kratka farsa znamenitega neapeljskega komediografa, brata svetovno znanega Eduarda, ki pa se je z razliko od svojega slavnega sorodnika ukvarjal bolj z dramskimi anekdotami in muhenodnevnicami, dasi jih je znal zabeliti s pravim južnjaškim temperamentom in zabavno kratkočasnostjo. Izvedba: Radijski oder. Režija: Glavko Turk.

V soboto, 23. aprila ob 18. uri. Janez Povše »DRUŽINA BOGATAJČIČ«. Nova humoristična nadaljevanka, ki jo je za naš radio napisal dramatik in režiser Janez Povše. Življenjski vsakdan članov družine Bogatajčič, skozi katero odsevajo aktualni ali polaktualni dogodki, seveda skozi prizmo izbrane družine s posebnimi problemi in posebnimi pogledi na tekoče dogodke. Prva epizoda: Izvedba: Slovensko stalno gledališče v Trstu. Režija: Boris Kopal.

V ponedeljek, 25. aprila ob 9. uri. »IZ KRVI RDEČE«. Lepljenka ob dnevu vstaje, ki jo je pripravil Adrijan Rustja. Ponovitev.

POLANŠEK IN KOKOT V VIDMU

V četrtek, 21. t.m., ob 15. uri se bosta na videmski univerzi v prostorih Inštituta za vzhodnoevropske jezike in književnosti (ul. Antonini 8 III. nadstropje) kot gosta predstavila koroška pesnika Valentin Polanšek in Andrej Kokot.

Dvojna slovesnost v Peterlinovi dvorani

Dvojno slovesnost v Peterlinovi dvorani, ki jo je Društvo slovenskih izobražencev priredilo v ponedeljek, bi lahko označili za večer posvečen slovenski ustvarjalnosti in zavzetosti na družbeno-kulturnem področju. Pred številno publiko so namreč podelili 20. nagrado Vstajenje in nagrado iz Sklada Dušana Černeta. Letošnjo, jubilejno nagrado Vstajenje, je dobila pisateljica Zora Tavčar za knjigo Veter v laseh, ki je izšla kot redna knjiga v zbirki Celjske Mohorjeve družbe.

Utemeljitev je v imenu odbora podal prof. Martin Jevnikar, ki je predstavil nagrajenko in njeno delo, nagrado pa je v imenu openske Hranilnice in posojilnice izročil inž. Milan Sosič. Slovesno vzdušje sta poplemtenila s svojim umetniškim branjem igralka SSG v Trstu Mira Sardoč, ki je podala nekaj odlomkov iz nagrajenega dela, in kitarist Marko Feri, ki je izvajal nekaj skladb klasičnih avtorjev. Ob jubilejni podelitvi nagrade Vstajenje je prof. Jevnikar poudaril pomen te pobude, ki je edina te vrste v našem zamejskem kulturnem prostoru. Poleg tega pa je tudi naredil kratek zgodovinski pre-

gled od ustanovitve leta 1963, ko je bila nagrada podeljena pesniku Vinku Beličiču pa do letos.

V drugem delu večera je bila podeljena nagrada iz Sklada Dušana Černeta. Letos je bila osmič podeljena ta nagrada, ki je namenjena slovenskim organizacijam in ustanovam, ki pomembno prispevajo k utrjevanju narodne zavesti, ob spoštovanju demokratične in krščanske misli. Nagrado so letos po soglasnem sklepu prisodili slovenskemu oddelku Ljudskega radia v Gorici, ki je v petih letih svojega delovanja — kot je bilo rečeno v utemeljitvi — dal pomemben prispevek na področju informiranja slovenske javnosti na Goriškem. Nagrado iz Sklada Dušana Černeta je prevzel dr. Danilo Čotar, ki je eden sodelavcev Ljudskega radia.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU PRAVLJICA ZA NAJMLAJŠE pripoveduje Stefka Drolčeva

V soboto, 16. aprila ob 9. uri v osnovni šoli »M. Gregorič - Stepančič«
ob 11. uri v osnovni šoli »Ivan Grbec«

S TRŽAŠKEGA

ZANIMIV VEČER V DOLINI

Dolinsko KD Valentin Vodnik je v petek, 8. aprila, priredilo v društvenih prostorih zanimiv večer posvečen poeziji, strokovni kmetijski publicistiki in petju. Na večeru so prisotni lahko spoznali zadnjo pesniško zbirko Marija Čuka in pesnika samega ter agronoma Vitjana Sancina in njegovo strokovno publikacijo »Aktinidija, sadež večne mladosti«. Nastopil je tudi ženski zbor iz Škednja, ki ga vodi Marta Werk Vouk. Spored je povezoval predsednik KD Valentin Vodnik Vojteh Lovriha.

NATEČAJI ZA ŠOLNIKE

Deželni šolski urad je sporočil, da je bil v Uradnem listu štev. 82 z dne 24. marca 1983 objavljen koledar pismenih izpitov rednih natečajev za stolice šol druge stopnje. Razglas natečajev je izobesen tudi na šolskih skrbništvi. Kandidati morajo predložiti prošnje do 23.4.1983.

DAROVI IN PRISPEVKI

V spomin na brata Dušana darujeta sestri Vera in Nada Černe v tiskovni sklad Novega lista 60 tisoč lir.

—o—

SREČANJE MLADI '83

■ nadaljevanje s 3. strani

Prav v zadnjih dveh mesecih smo bili pričča raznim pobudam, ki so imele kot cilj tudi spoznavanje in zблиževanje med Slovenci in Italijani: akcija za popravilo cerkvice v Glinščici, srečanje skavtskih organizacij SZSO in AGESCI ter srečanje MLADI '83. Kaže, da se v tržaški Cerkvi nekaj premika. Toda, ali smo dovolj pozorni na te premike? Menim, da je zanimanje za ta problem omejeno le na krog posameznikov. Le posamezniki se za stvar zavzemajo, velika večina se pa manj zanima. To se je izkazalo tudi v soboto in nedeljo z zelo nizkim dotokom slovenske mladine kljub obilni propagandi. Vprašanje zakaj, pa ostaja vsekakor še vedno odprto.

M. K.

STVARNI POGOVORI V LJUBLJANI

■ nadaljevanje s 1. strani

Pogovori so se popoldne nadaljevali na ravni dveh delovnih komisij. Prva je obravnavala vprašanja, ki se tičejo enotnega slovenskega kulturnega prostora in zlasti kulturnih izmenjav, druga pa probleme sredstev množičnega obveščanja. Pri tem so predstavniki Slovenske skupnosti zlasti izrazili željo, da bi celotna jugoslovanska javnost mogla biti bolje seznanjena s problematiko slovenske narodne manjšine v Italiji.

V krogih Slovenske skupnosti ocenjujejo zadnji obisk v Ljubljani kot enega najbolj stvarnih v okviru večletnih rednih stikov, ki jih Slovenska skupnost ima s Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije. Predstavniki Slovenske skupnosti so predsednika Šetinca povabili, naj vrne obisk, kar je rade volje sprejel.

PO UMORU SARTAUIA

Izraelski tisk obširno komentira sklep palestinskega voditelja Arafata, da imenuje za zastopnika pri socialistični internacionali namesto umorjenega palestinskega predstavnika Sartauia francoskega judovskega časnikarja Halevyja. V Izraelu poudarjajo, da ni res, da ima Halevy dvojno državljanstvo — francosko in izraelsko. Rodil se je namreč v Parizu, v Izraelu pa je živel v 60-tih letih, ko je nastopal v marksističnih vrstah in se zavzemal za ustanovitev arabsko-izraelske laične države. Časnikar je pred šestimi leti stopil v Organizacijo za osvoboditev Palestine in je trenutno edini judovski predstavnik z uradno funkcijo v palestinski Organizaciji. Kaže pa, da gre le za trenutno zadolžitev pri socialistični internacionali. Umorjeni Sartau je namreč imel nalogo, da išče dialog z izraelskimi političnimi silami, česar Halevy očitno ne mo-

re opravljati kot Jud, ki ga ima večina Izraelcev za izdajalca.

V Parizu so objavili vest, da je Arafatov sodelavec Abu Iyad ob koncu decembra opozoril francoske oblasti na hudo nevarnost bližnjih atentatov palestinskih skrajnežev, ki jih vodi Abu Nidal.

Italijanski socialistični tajnik Craxi je s sodelavci obiskal rimski sedež Organizacije za osvoboditev Palestine, kjer je izrazil sožalje italijanskih socialistov za umor palestinskega predstavnika.

Hranilnica in Posojilnica na Opčinah VABILO

Spoštovani član!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 15.4.1983 ob 10. uri in v drugem sklicanju v

NEDELJO, 17. APRILA 1983

ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah, ul. Ricreatorio 1, z naslednjim

DNEVNIM REDOM

1. Poročilo Upravnega sveta in Nadzornega odbora;
2. Razprava o poslovnem obračunu 1982 in o poročilih, glasovanje za odobritev poslovnega obračuna, poročil in predloga o delitvi dobička;
3. Določitev zneska, ki ga morajo doplačati novi člani ob sprejemu v zadrugo;
4. Določitev najvišjega zneska posojila, ki se sme podeliti posameznim prosvcem;
5. Določitev sejin za upravitelje in nadzornike;
6. Soudeležba pri povišanju družbene glavnice našega osrednjega zavoda ICCREA - Rim;
7. Volitve 4 upraviteljev, 1 nadzornika in izvolitev predsednika nadzornega odbora;
8. Slučajnosti.

Člani si lahko ogledajo obračun in poročila o obračunu v tajništvu Hranilnice in posojilnice.

Če se kdo ne more udeležiti občnega zbora, prosimo, da pooblasti drugega člana.

Vsakdo mora ob vstopu v dvorano obvezno izročiti vabilo.

UPRAVNI ODBOR

Dogajanje na Poljskem

Glasnik nekdanjega voditelja svobodnih poljskih sindikatov Solidarnost Lecha Walesa je sporočil, da se je nekdanji voditelj prezidija svobodnega sindikata v dneh od 9. do 11. aprila srečal s peterico voditeljev usklajevalne komisije sindikata Solidarnost v ilegali. V sporočilu je rečeno, da so razpravljali o sedanjem položaju na Poljskem ter oblikovali skupna stališča. Lech Walesa ni hotel podrobneje komentirati pomena sestanka, ki ga je imel z voditelji sindikata v ilegali. Vladni glasnik Urban je na tiskovni konferenci izjavil, da oblasti ne nameravajo nastopati proti Walesi zaradi omenjenega sestanka, če pobuda ne bo sprožila legalnih dejavnosti. Opazovalci menijo, da poljske oblasti ne nameravajo povzročati napetosti dva meseca pred papeževim obiskom.

Nekatere sekcije Solidarnosti v ilegali še zlasti na območju Katowic razdeljujejo ciklostilirane pozive, naj celotna družba v aprilu goji spomin na poljske žrtve, ki so padle za dosego plemenitih idealov. Gre za 12 tisoč poljskih častnikov, ki so bili umorjeni leta 1940 v Katinu, za žrtve varšavskega geta ter za žrtve protidelavske represije.

Poljska televizija je oddajala film, ki ga je bila posnela policija med nemiri lanskega avgusta, iz katerega je razvidno, da je bil neki televizijski film in fotografije o omenjenih dogodkih, ki so bili objavljeni v Paris Matchu, potvorne. Gre za neki izsek, iz katerega se je zdelo, da je neki policijski tovarnjak do smrti povozil nekega študenta. Med oddajo so intervjuvali voznika policijskega tovarnjaka, ranjenega študenta in zdravnika, ki mu je nudil pomoč.

BOJI V AFGANISTANU

Kot poročajo iz zahodnih diplomatskih virov so islamski partizani v Afganistanu pričeli s spomladansko ofenzivo. Boje proti sovjetskim okupatorjem so pričeli v bližini treh najpomembnejših mest.

ZA UMİK IZ LIBANONA

Združene države skušajo pospešiti rezultate pogajanj za umik tujih čet iz Libanona. O tem priča tudi dejstvo, da se je seje v Natany med Izraelci in Libanonci povsem nepričakovano udeležil posebni odposlanec ameriškega predsednika Philip Habib. Pogajanja, ki trajajo že tri mesece, se bodo nadaljevala te dni v bejrutskem predmestju Khalde. Habib je povedal, da se bo sestal z izraelskim ministrskim predsednikom Beginom. Opazovalci menijo, da so pogajanja v zaključni fazi.

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI z. z. n. j.

VABILO

Člani so vljudno vabljeni, da se udeležijo izrednega in rednega občnega zbora, ki bosta v prvem sklicanju dne 15. aprila 1983 ob 8. uri in v drugem sklicanju v

SOBOTO 16. APRILA 1983

ob 18. uri v dvorani **SKD IGO GRUDEN**, Nabrežina št. 89 s sledečim

DNEVNIM REDOM

A) NA IZREDNEM OBČNEM ZBORU:

Spremembe zadružnega statuta: člani 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 34, 38 in 39.

B) NA REDNEM OBČNEM ZBORU:

- 1) Poročilo Upravnega sveta;
- 2) Poročilo Nadzornega odbora;
- 3) Razprava in odobritev obračuna na dan 31.12.1982, odobritev poročil in porazdelitev dobička poslovnega leta;
- 4) Volitve upraviteljev, ki jim zapade mandat;
- 5) Določitev višine dodatnega prispevka za nove člane;
- 6) Določitev najvišjega zneska posojila, ki se sme podeliti posameznim prosilcem;
- 7) Soudeležba pri zvišanju glavnice I.C.C.R.E.A.;
- 8) Soudeležba pri družbeni glavnici COPELD;
- 9) Slučajnosti.

Člani si lahko ogledajo Obračun in Poročila o obračunu na sedežu Kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice.

Ker se predvideva, da se prvega sklicanja ne bo udeležilo zadostno število članov, vabimo člane, da se **gotovo udeležijo občnega zbora v drugem sklicanju, t.j. v soboto 16. aprila 1983 ob 18. uri.**

Nabrežina, 31. marca 1983

UPRAVNI SVET

BILANCA 31. XII. 1982

PREMOŽENJSKO STANJE

Aktiva	Prejšnja posl. doba v tisočih		Pasiva	Prejšnja posl. doba v tisočih	
Blagajna	101.922	161.544.711	Hranilne vloge in tekoči računi	6.624.397	8.965.292.913
Vrednostni papirji	1.382.450	1.771.107.240	Cedenti menic v inkaso	88.205	63.888.223
Banke	2.206.421	2.723.067.424	Operacije z bankami	510.815	502.165.707
Posojila	3.553.800	4.993.124.809	Razni upniki	86.063	146.259.209
Soudeležbe	15.400	15.400.001	Sklad odpravnin	37.682	51.322.853
Razni dolžniki	232.657	371.431.765	Sklad za davke in takse	—	3.170.000
Menice za vnovčenje	222.380	332.530.870	Amortizacijski sklad	24.407	33.287.749
Nepremičnine, oprema, stroji	108.830	117.348.271	Razni skladi	5.625	7.500.000
Aktivni pripisi	24.721	27.485.934	Pasivne izločitve	15.022	104.286.931
	<u>7.848.581</u>	<u>10.513.041.025</u>	Pasivni pripisi	1.655	—
				<u>7.393.871</u>	<u>9.874.003.585</u>
			Premoženje	301.673	479.875.959
			Čisti dobiček	153.037	155.991.481
				<u>7.848.581</u>	<u>10.513.041.025</u>
Razvidnostni računi	6.292.486	7.562.618.000	Razvidnostni računi	6.292.486	7.562.618.000
	<u>14.141.067</u>	<u>18.075.659.025</u>		<u>14.141.067</u>	<u>18.075.659.025</u>

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA

Stroški	Prejšnja posl. doba v tisočih		Dohodki	Prejšnja posl. doba v tisočih	
Pasivne obresti	657.767	1.027.882.272	Aktivne obresti	932.566	1.313.545.390
Stroški za osebje	175.107	200.123.856	Obresti, premije in divid. na vrednostnicah	158.121	231.317.522
Davki in takse	529	2.944.848	Dobiček pri kupoprodaji vrednostnic	12.620	11.485.347
Provizije in komisije	520	694.593	Komisije, provizije in razni dohodki	24.374	34.028.970
Upravni stroški	110.410	161.689.162	Izredni dohodki	156	96.662
Amortizacije	8.120	10.755.671			
Akantonacije	17.861	28.209.058			
Izredni stroški	4.486	2.182.950			
	<u>974.800</u>	<u>1.434.482.410</u>			
Poslovni dobiček	153.037	155.991.481			
	<u>1.127.837</u>	<u>1.590.473.891</u>		<u>1.127.837</u>	<u>1.590.473.891</u>